

halasztó hatállyal. Két utat látunk a kérdés megoldására: vagy a végrehajtás megszüntetési perek lehetőségét kell szaporítani, vagy pedig kifogásolási jogot kell adni az adósoknak a végrehajtási eljárás során is épp úgy, mint a külföldi ítéletek alapján elrendelt végrehajtások esetében.

Reméljük a kényszeregyesség közeli novellája nem fog megfelelni e kérdés rendezéséről.

Ifj. dr. Nagy Dezső.

Beszámítás megítélt követelés ellen. A Kuria IV. tanácsa egyidőben két határozatban foglalt állást a megítélt követelés elleni beszámítás ügyében. Szabály, hogy jogerősen megítélt követelésbe csak jogerősen megítélt, vagy olyan követelést lehet beszámítani, amelyre nézve a beszámíthatóság előfeltételei az ítélethozatalt megelőző szóbeli tárgyalás befejezése után állottak be. A P. VI. 4873/1929. számú határozat szerint jogerős ítélettel megítélt követelés ellenében csak hasonló követelés számítható be. A második határozat perújítás során a perújítás alapjául felhozott beszámítás ügyében hozatott. A döntés gyakorlati tartalma tehát lényegileg az, hogy a beszámításra felhasználni kívánt követelés ne perújítás és a perújítás során eszközöndő beszámítás formájában érvényesíthetők, hanem önálló kereset formájában. A másik per ugyancsak újított per volt, de ebben a határozatban a Kuria a beszámítást, mint perújítási alapot nem zárja ki, sőt azon alapon nyugszik a döntés, hogy a beszámítás alapján sikeres perújítás nem kérhető, ha a beszámításnak anyagi jogi előfeltétele hiányzik. A kérdés aktualitássá válhatik végrehajtás megszüntetési per formájában is, ha a marasztalt adósok ellen követelése oly időpontban keletkezett, amikor a határozat megelőző peres eljárásban az ellenkövetelés érvényesíthető már nem volt. A per alatt is érvényesíthető követelésnek a végrehajtás megszüntetési perben leendő felhasználása a törvény rendelkezése folytán már amúgyis ki van zárva. Az eljárás akadálytalan lebonyolításához a már meghozott ítélet zavartalan érvényrejuttatásához fűződő érdekek kellően indokolják azt a szigorúbb álláspontot, hogy a megítélt követelés ellenében csak megítélt követelés legyen beszámítható. Ha ebből bizonyos méltánytalanság folyik is, a fél maga hárította magára ezt a követelést a saját követelése érvényesítése körüli mulasztással. Az elsőnek idézett kúriai határozat a szigorúságból anyiban enged, hogy a megítélt követelésen felül oly követelés beszámíthatóságát is kimondja, amelyre nézve a beszámíthatóság előfeltételei az ítélethozatalt megelőző szóbeli tárgyalás befejezése után állottak be. Ezen hely-

zetre tényleg nem áll az, hogy a felet az érvényesítés körüli késedelem terhelné, mert hiszen a kiindulópont éppen az, hogy korábban az ellenkövetelést érvényesíteni nem lehetett. De még így is kérdéses, hogy nem célszerűbb-e a beszámítás megengedése helyett, amely perújítást, vagy végrehajtás megszüntetési pert tesz szükségessé, tehát mindenképpen régi pernek valamelyes formában való feltámasztását, ha nem is a szó dogmatikai értelmében véve a feltámasztást, az ellenkövetelés érvényesítését önálló új per útjára utalni.

B. S.

Közjogi elem a magánjogi szolgálati viszonyban?

A kir. Kuria P. II. 1918/1930. számú ítéletével eldöntött eset tényállása a következő: A felperes a vámkezelési engedéllyel bíró szállítmányozási vállalatnak, az alperesnek alkalmazottja volt. Felperes vámjövédéki kihágást követett el, amiért őt a büntetőtörvényszék meg is büntette. A központi vámigazgatóság felhívására alperes a felperest azonnali hatállyal elbocsátotta, majd egy hó múlva szolgálatába ismét visszavette. A vámigazgatóság ezután ismét felhívta az alperest, hogy a felperest haladéktalanul bocsássa el, mert ellenesetben az alperestől meg fogja vonni a vámkezelési engedélyt. Erre alperes a felperest azonnali hatállyal újból elbocsátotta. A Kuria a felperest a felmondási időre járó javadalmazásának megítélése iránt indított keresetével elutasította. Az indokolás szerint a vámigazgatóságnak az 1924:XIX. t.-c. 76—78. §-ai szerint joga van ahhoz, hogy a vámkezelési engedélyt feltételekhez kösse és hogy a feltételek be nem tartása esetén a kiadott engedélyt bármikor visszavonhassa. Kétségtelen továbbá, hogy a vámkezelési engedély az alperesre oly vagyoni előnyt jelent, amelynek elvonása a vállalat létalapjának megrendítésére lehet alkalmas. A vámigazgatóság törvényes hatáskörben kiadott rendelete a felperes további szolgálati alkalmazásának oly közjogi jellegű akadálya, amely a felperest az elvállalt szakmabeli munka teljesítésére képtelenné tette. Ez az utóbbi momentum megerősíti az alperes azon tényét is, hogy a felperest szolgálatába visszavette annak dacára, hogy őt korábban jövédéki kihágásban bűnösnek mondták ki. Az ítélet álláspontját aggályosnak tartom. A törvényből sehol sem olvasható ki, hogy a központi vámigazgatóság teljesen önkényes feltételekhez kötheti a vámkezelési engedély fenntartását. A törvény 18. és 77. §-aiból pedig, a Kuria felfogásával ellenkezőleg, mindössze annyi következik, hogy a vámhivatal kívánságára a megbízhatatlannak bizonyult alkalmazottt csak a vámkezeléssel összefüggő